

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

KLASA: 641-01/26-01/24

URBROJ: 2158-83-06-26-1

Osijek, 8. travnja 2026.

Prvi izvještaj o metodološkom napredovanju u izradi *Internog pojmovnika žudnje* istraživačkog tima projekta *Jezik žudnje u književnost i kulturi* (JEŽEKK)

U skladu s četvrtim dodatnim ciljem projekta (DC 4): *razviti interdisciplinarni metodološki okvir koji integrira književnu analizu, kritičku diskurzivnu analizu, komunikacijske analize i pravnu hermeneutiku, a primjenjiv je na istraživanje jezika žudnje* kao i aktivnosti 2 (A2): *razvoj dokumenta sa zajedničkim metodološkim smjernicama* istraživački tim projekta *Jezik žudnje u književnosti i kulturi* (JEŽEKK) je od 1. listopada 2025. godine do 31. ožujka 2026. godine intenzivno radio na metodološkom promišljanju strukture pojmovnika žudnje iz perspektive različitih znanstvenih područja (humanističke i društvene znanosti), znanstvenih polja (filologija, informacijske znanosti, komunikacijske znanosti te pravo i politologija) te znanstvenih grana (anglistika, teorija i povijest književnosti – za hrvatsku, englesku i njemačku književnost).

U znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstvenom polju filologija, znanstvenim granama teorija i povijest književnosti – za hrvatsku, englesku i njemačku književnost te anglistika članovi istraživačkog tima pojam žudnje promišljaju kao:

- 1) psihoanalitički konstrukt koji čini temeljnu strukturu subjekta i proizlazi iz nedostatka te time nikada ne može biti zadovoljen
- 2) želju za moći u interpersonalnim i institucionalnim odnosima
- 3) emocionalno i/ili seksualno stanje koje (ne) produciraju diskurzivni momenti utemeljeni na iskazima poput „volim te“ i/ili „želim te“
- 4) stilizirana emocionalno nabijena ekspresija nedostatka
- 5) (javni) estetizirani prikaz vlastitog (subjektivnog) i dihotomnog shvaćanja svijeta
- 6) semiotička kategorija koja intervenira u trenucima kolektivnih i egzistencijalnih eksplozija kao usmjeravajuća sila unutar radikalne nepredvidivosti
- 7) kulturno-antropološka kategorija koja pokreće mimetička natjecanja i generira rivalstva sve do nasilnih homogenizacija
- 8) povijesna kategorija koja oblikuje horizont očekivanja unutar kojega se apokaliptički obrasci sekulariziraju u rasponu od utopijskih projekcija do političko-društvenih totalitarizama
- 9) komunikacijski medij, čije je komunikacijsko polazište uskrata

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

- 10) ideju totalitarističke kontrole čiji je osnovni instrument vjerska dogma
- 11) strategiju biopolitičke kontrole
- 12) snažni, nesvjesni i neprekidni poriv za konzumacijom i posjedovanjem čak i kad vodi prema (samo)uništenju
- 13) fenomen povezivanja s drugom osobom u akademskom kontekstu koji balansira između potrebe za mentorstvom i emocionalnom podrškom te nužnosti održavanja profesionalnih granica
- 14) pokretačku silu dramskoga konflikta i mehanizam raspodjele znanja, šutnje i moći među likovima
- 15) *stilem* žudnje, odnosno stilistička procedura kojom se identificiraju, opisuju, interpretiraju te tipologiziraju stilemi u konkretnom književnom predlošku ili kompariraju u zadanom korpusu te
- 16) diskurzivni fenomen čije se značenje u prijevodu kontinuirano preoblikuje, pri čemu prevoditeljski izbori ne samo da prenose, nego i usmjeravaju i redefiniiraju njegov afektivni potencijal, čime se prijevod potvrđuje kao prostor njegove kulturne reinterpretacije.

U znanstvenom području društvenih znanosti, znanstvenom polju informacijske znanosti za članove istraživačkog tima pojam žudnje funkcionira kao tekst u povijesnoj periodici u procesu klasifikacije, digitalizacije i sadržajne obrade; u znanstvenom polju komunikacijske znanosti članovi istraživačkog tima pojam žudnje vide kao analitički koncept koji pokazuje kako komunikacijske prakse i medijske tehnologije oblikuju društvene imaginacije, normativna očekivanja i poretke poželjnih identiteta; u znanstvenom polju pravo i politologija članovi istraživačkog tima pojam žudnje poimaju kao želju za mirom u trenutnim geopolitičkim okolnostima.

U razdoblju od 1. travnja 2026. godine do 31. kolovoza 2026. godine članovi istraživačkog tima projekta *Jezik žudnje u književnosti i kulturi* (JEŽEKK) nastavit će razvijati svoje pojmove žudnje, a konačne inačice koncepata žudnje svih članova istraživačkog tima bit će objedinjene u *Internom pojmovniku žudnje* tijekom rujna 2026. godine.

prof. dr. sc. Biljana Oklopčić
voditeljica projekta

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Funded by
the European Union
NextGenerationEU